

ความต้องการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคที่ร้านค้า ประเภทตอนวีเนียนสโตร์ในเขตเมือง

วรรณ ศิลปอาชา และคณะ¹

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “ความต้องการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคที่ร้านค้าประเภทตอนวีเนียนสโตร์ในเขตเมือง” เป็นการศึกษาถึงพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินในการซื้อสินค้าอุปโภคของกลุ่มผู้บริโภคในเขตอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 100 คน โดยอาศัยเทคนิคการวิเคราะห์ทดสอบโดยพหุแบบปกติและการวิเคราะห์เส้นทาง (ความสัมพันธ์) พนวณปริมาณการซื้อของผู้บริโภคกับความสัมพันธ์เชิงบวกกับจำนวนสมាជิกในกรอบครัว และมีความสัมพันธ์เชิงลบกับภูมิลำเนา โดยที่ภูมิลำเนามีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลทางตรงต่อจำนวนสมាជิกในกรอบครัว และจำนวนสมាជิกก็มีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลทางตรงต่อปริมาณการซื้อสินค้า เช่นกัน จากข้อค้นพบดังกล่าวนำมาไปสู่ข้อสรุปที่ว่า เมื่อจำนวนสมាជิกในกรอบครัวเพิ่มขึ้นผู้บริโภคก็มีแนวโน้มที่จะซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคมากขึ้นในร้านค้าปลีกประเภทตอนวีเนียนสโตร์ ดังนั้นผู้บริโภคจะไม่ได้มีภูมิลำเนาเดิม (สถานที่เกิด) ในเขตอำเภอหัวหินก็ตาม

---

¹ โครงการบัณฑิตศึกษาเทคโนโลยีการบริหาร สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ความต้องการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคที่ร้านค้า ประเภทコンビเนียนสโตร์ในเขตเมือง

1. ความนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน

เนื่องจากปัจจุบันการดำเนินชีวิตของคนไทยเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ยุคดิจิทัล พฤติกรรมการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคได้เปลี่ยนแปลงไป ผู้บริโภค มีความต้องการมือถือ สะดวก และได้รับความช่วยเหลือในการเลือกซื้อสินค้า รวมทั้งสิ่งสำคัญคือความเพลิดเพลินตื่นตาตื่นใจ ประหยัดเวลา และลดความยุ่งยากในการเดินทางไปเลือกซื้อสินค้า (ดูเพจ ปีที่ 14 ฉบับที่ 166 พก.2537 หน้า 101-103)

ดังนั้นปัจจุบันธุรกิจค้าปลีกจึงเป็นธุรกิจที่กำลังเป็นที่สนใจ ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการและผู้บริโภค ทำให้มีอัตราการขยายตัวของธุรกิจสูงอย่างต่อเนื่อง หนึ่งในธุรกิจค้าปลีกที่กำลังเป็นที่นิยมกันอย่างมากคือ ตอนวันนียันสโตร์ (Convenient Store) ซึ่งหมายถึงร้านค้าสะดวกซื้อ ไม่ว่าจะเป็นสะดวกเพราะไกล, สะดวกเพราะนีสินค้าครบถ้วนทุกประเภท, สะดวกเพราะเลือกสินค้าได้ง่าย, รวดเร็วและสะดวกเพราะบริการด้วยระบบมิตรภาพ “ตอนวันนียันสโตร์ร้านชำยุคใหม่ ทำไม่ใช่” (นีดี ปีที่ 8 ฉบับที่ 95 พก.2535) สาเหตุที่ได้รับความนิยมก็เนื่องจากร้านค้าประเภทนี้มีการจัดการที่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมผู้บริโภค ในกรุงเทพมหานครมีการแข่งขันในด้านนี้สูงมาก ทำให้ผู้ประกอบการเริ่มมองหาผู้บริโภคกลุ่มใหม่ในต่างจังหวัด ดังนั้นการศึกษาความต้องการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคที่ร้านค้าประเภทコンビเนียนสโตร์ในเขตเมือง จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจอย่างยิ่ง

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์หลัก 3 ประการ คือ ภาพพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินในการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคของผู้บริโภคจากร้านค้าประเภทコンビเนียนสโตร์ในเขตเมือง

1.3 การบททวนวรรณกรรม

ในการบททวนวรรณกรรมพบว่า พฤติกรรมของผู้บริโภคเป็นเพียงส่วนหนึ่งของกิจกรรมของมนุษย์ สำหรับค้าขายความที่รักกุณของคำว่า “พฤติกรรมผู้บริโภค” คือการกระทำการของบุคคลที่จะหาให้ได้มา และการใช้สินค้าบริการ ตลอดจนกระบวนการตัดสินใจที่มีมา ก่อนที่จะซื้อสินค้าแล้ว (ธงชัย สันติวงศ์, 2515) นอกจากนี้ พฤติกรรมของผู้บริโภค ขึ้นอยู่กับการทำงาน

จิตวิทยาและสังคมวิทยาที่มีส่วนสร้างและขัดเกลาหัวคิด ค่านิยม จากการศึกษาหาดูดิกรรมการซื้อสินค้าของผู้บริโภคด้านสังคมวิทยาพบว่า การตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคจะแตกต่างไปตามชนชั้นทางสังคม (Pierre Martineau,1958) โดยชนชั้นกลางมักมีสิ่งของที่เน้นถึงเหตุผลในการตัดสินใจซื้อ และคิดถึงอนาคตมากกว่าชนชั้นล่างที่คำนึงถึงแต่ปัจจุบันและอดีตเท่านั้น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้คนชั้นกลางมีการวางแผนการใช้จ่ายเงินในการซื้อสินค้าและบริการอย่างละเอียดรอบคอบ (วิรัตน์ ไชติเลอศักดิ์,2524) มากกว่าคนชั้นล่างหรือคนที่มีรายได้น้อย สำหรับพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อสินค้าของลูกค้าได้มีการศึกษา (ฉัตรชัย ดวงรัตนพันธุ์,2537) พบว่าขึ้นอยู่กับปัจจัยหลัก 3 ประการ ก่อ

1. การตัดสินใจด้านร้านค้า (Store Decision) การตัดสินใจเกี่ยวกับร้านค้าขึ้นอยู่กับพัฒนาคติความรู้สึกต่อร้านค้านั้นๆ เช่น การเลือกร้านค้าขึ้นอยู่กับทำเลที่ตั้ง ราคา บริการ ,การแสดงและจัดชั้นวางสินค้า ร้านค้าที่จัดวางสินค้าเป็นระเบียบ ทางเดินโปร่ง ผู้ร้านค้ามีลักษณะสะอาดแก่การจับจ่ายเลือกซื้อจะเป็นที่นิยมกว่าร้านค้าในลักษณะตรงกันข้าม

2. การตัดสินใจเลือกผลิตภัณฑ์ (Product Selection) จะขึ้นอยู่กับความชอบต่อสิ่งของผลิตภัณฑ์ และราคาของสินค้าซึ่งจะเป็นการกระตุ้นการซื้อที่ดี ตลอดจนผู้บริโภค มีแนวโน้มที่จะตัดสินใจซื้อโดยฉบับพลันสำหรับสินค้าประเภทเศษเศษซึ่งมากกว่าสินค้าประเภทอื่น

3. การตัดสินใจเกี่ยวกับวิธีการซื้อ เช่นผู้บริโภคจะเกิดความลังเลที่จะไปซื้อสินค้าจากร้านที่มีระบบทางไกลเกินไป และผู้บริโภคส่วนใหญ่จะเปรียบเทียบระหว่างระบบ คุณภาพสินค้าที่จำหน่ายก่อนจะพิจารณาในเรื่องของราคา

แต่ยังไงก็ตามยังไม่มีการศึกษาพฤติกรรมของผู้บริโภคจากปัจจัยอื่นๆ เช่น คุณสมบัติของหนังงานขายที่ดี จะมีผลต่อพฤติกรรมของลูกค้าในการซื้อสินค้าและบริการ ตลอดจนพฤติกรรมของผู้บริโภคที่มีผลต่อการดำเนินงานกิจการค้าปลีก โดยที่กิจการค้าปลีกจะต้องคำนึงถึงจำนวนผู้บริโภคเป้าหมาย และความต้องการบริโภค

นอกจากนี้ค่ายผู้วิจัยพบว่าบังเอิญมีผลงานการวิจัยเรื่องพฤติกรรมของผู้บริโภคในการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคจากการร้านค้าประเภทกองวิเนียร์สโตร์ในเชิงวิชาการโดยตรง แต่พบว่าได้มีผลการวิจัยเชิงธุรกิจ ซึ่งจัดทำโดยฝ่ายวิจัยตลาด (Marketing Research) ของห้างสรรพสินค้าโรบินสัน ทำการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคที่มาใช้บริการของห้างในแต่ละสาขา สรุปได้ว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย มีอายุอยู่ในช่วง 21-30 ปีมากที่สุด และรายได้ส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 7,000-15,000 บาทต่อเดือน (ฝ่ายวิจัยตลาด ห้างสรรพสินค้าโรบินสัน,2533)

1.4 คำนิยาม “ก่อนวีเนียนสโตร์” (Convenient Store)

คำว่า “ก่อนวีเนียนสโตร์” หมายถึงร้านค้าสะดวกซื้อ เป็นร้านค้าที่จำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นต่อชีวิตประจำวัน รวมทั้งอาหารเครื่องดื่มประเภท Fast Food โดยเน้นการอ่านeasy ความสะดวกนับด้วยแต่ทำเลที่ตั้ง เวลาในการให้บริการและสินค้าที่ให้บริการ ลูกค้าส่วนใหญ่เป็นลูกค้าประจำที่พักอาศัยหรือที่ทำงานไม่ไกลไปจากร้าน แต่สินค้าที่จำหน่ายจะไม่หลากหลายเหมือน Supermarket พฤติกรรมการซื้อ จะเป็นไปในลักษณะขาดเหลือหรือซึ่งสามารถซื้อได้ในคราวเดียว (Fill in purchase) ไม่ใช่การซื้อแบบจ่ายตลาดเหมือนใน Supermarket หรือ Mini Mart

ซึ่งร้านค้าสะดวกซื้อแตกต่างจากミニマーチหรือร้านชำ (Grocery หรือ Mom&Pop Store) ทั่วไปในเรื่องการจัดส่วนผสมผลิตภัณฑ์ ที่ครอบคลุมลูกค้าป้าหมายในลักษณะที่หลากหลายกว่า ร้านค้าสะดวกซื้อสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ

1. ร้านประเภทที่มีแฟรนไชส์ ที่เป็นที่รู้จัก ได้แก่ เชเว่น-อิเกว่น, AM-PM, แฟมิลี่-มาร์ท และอีสไซฟ์ฟูตสโตร์ เป็นต้น
2. ร้านประเภทที่ไม่มีแฟรนไชส์ มักมีชื่อต่างกัน ไปตามแต่เจ้าของกิจการจะตั้ง

1.5 กรอบแนวความคิดของการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเมื่อนำมาสร้างกรอบแนวความคิดแล้วสามารถตั้งสมมติฐานได้ดังนี้คือ “ความต้องการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคในร้านก่อนวีเนียนสโตร์ขึ้นอยู่กับภูมิลำเนา, รายได้, จำนวนสมาชิกในครอบครัว, จำนวนบุตร, ระยะทาง, กรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย, กรรมสิทธิ์ในที่ดิน และคะแนนเครื่องใช้ในครัวเรือน”

เมื่อนำสมมติฐานข้างต้นมาสร้างแบบจำลองโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์หอดดอยพหุ ได้ดังนี้

$$\text{Buy} = a + b_1 \text{Distance} + b_2 \text{Income} + b_3 \text{Birthplace} + b_4 \text{Member} + \\ b_5 \text{Child} + b_6 \text{Homeown} + b_7 \text{Landown} + b_8 \text{MPS}$$

ชื่อตัวแปร	ความหมายของตัวแปร
Buy	ปริมาณการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค
Distance	ระยะทาง
Income	รายได้
Birthplace	ภูมิลำเนา
Member	จำนวนสมาชิกในครอบครัว

Child	จำนวนบุตร
Homeown	กรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย
Landown	กรรมสิทธิ์ในที่ดิน
MPS	คะแนนเครื่องใช้ในครัวเรือน

2. ระเบียบวิธีการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 แหล่งข้อมูลที่ศึกษา

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเฉพาะในเขตอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยทำการสุ่มประชากร 100 คน จากจำนวนประชากรทั้งหมดในเขตเทศบาลตำบลหัวหิน 39,159 คน แบ่งเป็นชาย 19,197 คน หญิง 19,962 คน แหล่งที่ทำการศึกษาเก็บข้อมูลคือ เทศบาลตำบลหัวหิน การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค องค์การโภรศพท์ โรงเรียนหัวหิน ชุมชนเทพนิมิตร ชุมชนอุดมสุข ชุมชนสวนลิติ้ง และชุมชนหนองเรียง

2.2 การสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างประชากรเป้าหมายจำนวน 100 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างชนิดที่ไม่ทราบโอกาสหรือความน่าจะเป็นที่แต่ละคนน่วยถูกเลือกขึ้นมาเป็นตัวอย่าง (Non-Probability Sampling) ซึ่งแบ่งเป็นการสุ่มตัวอย่างแบบไกวต้า และแบบบังเอิญ

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สนใจศึกษา ผู้วิจัยใช้ข้อมูลปฐมนิเทศ โดยวิธีการสำรวจสนาม (Field survey) ซึ่งเลือกวิธีการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถามเรื่อง “ความต้องการสินค้าอุปโภคบริโภคที่ร้านค้าประเภทコンเวเนียนสโตร์ในเขตเมือง” ซึ่งโครงสร้างของแบบสอบถามประกอบด้วยข้อคำถามที่เป็นคำถามปิดและคำถามเปิด แบ่งเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับลักษณะการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค เช่น ชื่อร้านค้าที่นิยมไปซื้อ ข้อคิดเห็นในการเพิ่มร้านค้าประเภทコンเวเนียนสโตร์ ประเภทของสินค้า ความต้องการปริมาณการซื้อสินค้า เป็นต้น

- ส่วนที่ 2 ค่าตามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของประชากร เช่น เพศ อายุ อาร์พ รายได้ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว เป็นต้น
- ส่วนที่ 3 ค่าตามเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจของประชากร เช่น รายได้และรายจ่ายของครอบครัว คะแนนเครื่องใช้ไฟฟ้าในครัวเรือน เป็นต้น

2.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการประมวลผลข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากแบบสอบถาม 100 ชุด ใช้วิธีการทางสถิติ ดังต่อไปนี้คือ

1. สถิติตัวแปรเดียว (Univariate)

การหาความถี่ ใช้กับข้อมูลที่มีการวัดระดับกลุ่ม/อันดับ คือ ชื่อร้าน ประเภทของสินค้า สถานที่ในการเลือกซื้อ อาร์พ และพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง ค่าสถิติที่ใช้พิรบัณฑุ์ คือความถี่ และอัตราส่วนร้อยละ

การหาสถิติพิรบัณฑุ์ ใช้กับข้อมูลที่การวัดระดับช่วง/อัตราส่วน คือ เพศ อายุ รายได้ การศึกษา ภูมิลำเนา จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนบุตร กรรมสิทธิ์ในที่พักอาศัย กรรมสิทธิ์ในที่คืน รายได้และรายจ่ายรวมของครอบครัว ระยะทาง ข้อควรปรับปรุงร้านค้า และคะแนนอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าในครัวเรือน ค่าสถิติที่ใช้พิรบัณฑุ์คือค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุดและสูงสุด

2. การวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัว (Multivariate)

เทคนิควิธีการวิเคราะห์โดยพหุแบบปัจจัย (Multiple Regression Analysis) ใช้กับข้อมูลที่มีลักษณะของตัวแปรตามเป็นช่วงคือ ปรินิษัทความต้องการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค และตัวแปรอิสระเป็นช่วงໄ่แก่ อายุ ภูมิลำเนา การศึกษา รายได้ จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนบุตร ระยะทาง กรรมสิทธิ์ในที่พักอาศัย กรรมสิทธิ์ในที่คืน และคะแนนอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าในครัวเรือน โดยใช้แบบจำลองที่ได้เสนอไว้ในกรอบแนวความคิดสำหรับการวิจัย

เทคนิควิธีการวิเคราะห์เส้นทาง (ความสัมพันธ์) (Path Analysis) เป็นเทคนิคการวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัวที่อาศัยการวิเคราะห์โดยพหุเป็นพื้นฐานในการหาค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง ใช้กับข้อมูลที่มีลักษณะของตัวแปรตามเป็นช่วงคือ ปรินิษัทความต้องการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค และตัวแปรอิสระเป็นช่วงคือ ภูมิลำเนา และจำนวนสมาชิกในครอบครัว โดยมีการจัดอันดับความสัมพันธ์ตามแนวความคิดระหว่างตัวแปรดังที่ได้เสนอไว้ในแผนภาพเส้นทาง (Path Diagram) และใช้แบบจำลองตามรายละเอียดที่ได้เสนอไว้ในหัวข้อ 4.4

3. ลักษณะประชากรที่ศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากประชากรเป้าหมายที่ไปชื่อสินค้าอุปโภคบริโภค จากร้านค่อนวีเนียนส์ โครงการซึ่งกลุ่มประชากรตั้งก่อตัวประกอบอาชีพต่าง ๆ และมีอายุ ระดับการศึกษา รายได้ จำนวนสมาชิกในครอบครัว กรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย กรรมสิทธิ์ในที่ดิน และคะแนนอุปกรณ์เครื่องใช้ในครัวเรือน ดังตารางดังไปนี้

ตาราง 1 อาชีพของประชากรเป้าหมาย (ผู้บราโภค)

อาชีพ	อัตราส่วนร้อยละ
นักเรียน/นักศึกษา	24
ศึกษา	17
รับจ้าง	16
รับราชการ	29
อื่นๆ	14
รวม	100.0

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุดและสูงสุดของตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด
อายุ	30.36	11.60	13	66
รายได้ (บาทเดือน)	7991.88	8280.83	500	45000
จำนวนสมาชิก	4.53	1.56	1	9
คะแนนเครื่องใช้	167.92	76.94	60	370

จากการเข้าสังกัด พบร่วมใจและผู้บราโภค มีอายุ 30 ปี ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงกว่า มัธยมศึกษาปีที่ 3 และประกอบอาชีพรับราชการ นักเรียน/นักศึกษา ศึกษา และรับจ้างมากตามสังกัด (ตาราง 1) นอกจากนี้ยังพบว่าผู้บราโภคส่วนใหญ่ที่ไปชื่อสินค้ามีฐานะทางการค้าดี

ปานกลางถึงค่อนข้างตื้น เมื่อจากนี้รายได้โดยเฉลี่ย 7,992 บาทต่อเดือน (ตาราง 2) มีที่พักอาศัยเป็นของตนเอง มีกรรมสิทธิ์ในการถือครองที่ดิน ในแต่ละครอบครัวมีอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ค่อนข้างพื้นฐาน ส่วนบุบบุนก ประกอบกับการมีจำนวนคนใช้ในครอบครัวไม่มากนัก

ตาราง 3 รายได้โดยเฉลี่ยของผู้บุริโภคในแต่ละอาชีพ

อาชีพ	รายได้โดยเฉลี่ย (บาทต่อเดือน)	จำนวนผู้บุริโภค
นักเรียน/นักศึกษา	1,811	19
ค้าขาย	9,967	15
รับซื้อ	10,950	14
ข้าราชการ	8,940	25
อื่นๆ	11,236	7

สำหรับการสำรวจรายได้โดยเฉลี่ยของผู้บุริโภคแต่ละอาชีพนั้น พบว่า นักเรียน/นักศึกษา มีรายได้ค่อนข้างน้อยประมาณ 1,800 บาทต่อเดือน ท่านผู้ประกอบอาชีพรับซื้อ ค้าขาย ข้าราชการ และอาชีพอื่นๆ จะมีรายได้ค่อนข้างสูงประมาณ 10,000 บาทต่อเดือน (ตาราง 3) แต่อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าผู้บุริโภคจะมีระดับรายได้มากน้อยเท่าไรก็ยังคงนิยมซื้อสินค้าในร้านกอนวีเนียนสโตร์

4. การวิเคราะห์ความต้องการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคที่ร้านประเภทกอนวีเนียนสโตร์

4.1 การวิเคราะห์ฐานะดุลของกรุงเทพฯและข้อควรปรับปรุงของร้านประเภทกอนวีเนียนสโตร์

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลพบว่า ในเขตอำเภอเมืองหัวหินมีร้านประเภทกอนวีเนียนสโตร์ ที่ผู้บุริโภค尼ยมไปซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค โดยมีสถานที่ที่ไปซื้อและซื้อควรปรับปรุงของแต่ละร้าน ดังที่จะแสดงต่อไป

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบว่าร้านค้าประเภทกอนวีเนียนสโตร์ในเขตเมืองหัวหินที่ผู้บุริโภค尼ยมไปซื้อมากที่สุดคือ ร้านวรรษยา-ปราณี อุเบอร์มาร์เก็ต ซึ่งอยู่ในห้างหุ้นส่วน เทลลิคซ์ รองลงมาคือ หัวหินทันสมัย, ร้านอื่นๆ เช่น ร้าน NGS, KC , หัดจันทร์ และร้านที่อยู่ป่าซีน เทอร์ ตามลำดับ

ตาราง 4 ร้านค้าประเภทกอนวินเนียนส์ โครงการศูนย์บริโภคนิยมไปชื่อสินค้า

ชื่อร้าน	อัตราส่วนร้อยละ
วรรณา-ปราณี	60
หัวหินทันสมัย	18
พีอีปีชีนเตอร์	8
อนๆ	14
รวม	100.0

ในการสำรวจหักคนดึงของศูนย์บริโภคนิยมว่าร้อยละ 52 ของผู้ที่นิยมไปชื่อสินค้าที่ร้านวรรณา-ปราณี ให้เหตุผลว่าที่ร้านนี้มีสินค้าครบและมีสินค้าให้เลือกมาก อีกร้อยละ 21 ไปชื่อเพราะสะคลอก ไกสีบ้าน หรือไกสีที่ทำงาน (ตาราง 4) ซึ่งตรงคำนิยามของค่าว่า “กอนวินเนียนส์ โครงการ” ที่หมายถึง ร้านค้าสะคลอกซื้อ โดยที่ก่อนหน้าศูนย์บริโภคจะเป็นสูกค้าประจำที่มีที่พักอาศัยหรือที่ทำงานไม่ไกลไปจาก ร้าน ส่วนอีกร้อยละ 18 ไปชื่อเพราะสินค้ามีราคาถูกกว่าที่อื่น สำหรับสาเหตุอื่นคือ เป็นร้านใหญ่ ตั้งนานาแห่ง ทำให้เคยชิน หรือชื่อเพราะเป็นทางผ่าน (ตาราง 5)

ตาราง 5 สาเหตุที่ชื่อและอัตราส่วนของผู้บริโภคที่นิยมไปชื่อสินค้าที่ร้านวรรณา-ปราณี

สาเหตุที่ชื่อ	อัตราส่วนร้อยละ
มีสินค้าครบและมีให้เลือกมาก	52
สะคลอก, ไกสีบ้าน , ไกสีที่ทำงาน	21
สินค้ามีราคาถูกกว่าที่อื่น	18
เป็นร้านใหญ่ ตั้งนานา	9
รวม	100.0

อย่างไรก็ตามถึงจะมีผู้นิยมไปชื่อสินค้าที่ร้านวรรณา-ปราณีมากแต่ก็ยังมีศูนย์บริโภค ที่ต้องการให้ปรับปรุงร้านให้ดีขึ้น จึงปรับปรุงเรียงตามลำดับได้ดังนี้คือ ความมีเครื่องปรับอากาศที่ เช่นก่อนนี้ ควรติดเครื่องสินค้าให้เป็นระเบียบเพื่อสะคลอกต่อการซื้อ ควรปรับปรุงการบริการ โดยให้ พนักงานแนะนำข้อมูลเกี่ยวกับตัวสินค้าแก่สูกค้าได้และต้องการให้มีช่องเก็บเงินกับที่จอดรถ สำหรับสูกค้าเพิ่มขึ้น (ตาราง 6)

ตาราง 6 สถานที่ซื้อและซื้อการปรับปรุงของแต่ละร้าน

ชื่อร้าน	สถานที่ซื้อ	ซื้อการปรับปรุง
วารณา-ปราณี	1.สินค้ามีมากและมีให้เลือกครบ 2.สะดวก, ใกล้บ้าน, ใกล้ที่ทำงาน 3.สินค้าราคาถูก 4.ใหญ่กว่าที่อื่น ตั้งนานาน	1.เครื่องปรับอากาศไม่มีเสียง 2.ดูเรียงสินค้าไม่ติด หายาก 3.บริการไม่มีติด พนักงานไม่มีข้อบกพร่อง 4.ความมีที่คิดเงินและที่จ่ายครอเพ็นชั่น
หัวหินทันสมัย	1.สะดวกเป็นทางผ่านกับบ้าน 2.มีสินค้ามาก มีให้เลือกครบ	1.ร้านแคบ 2.สินค้าราคามาก
ทีโอปีชีนเตอร์	1.สะดวก , ใกล้บ้าน 2.สินค้าราคาถูก 3.มีของแฉม	1.สินค้ามีให้เลือกน้อย 2.น่าตกแต่งร้านให้สวยงามกว่า
อินๆ เช่นร้านNGS, KC, ทัคจันทร์	1.ใกล้บ้าน, สะดวก 2.มีสินค้าที่ต้องการ 3.สินค้ามีคุณภาพ	1.ความมีสินค้าให้เลือกมากกว่า 2.ควรจัดร้านให้เป็นระเบียบ 3.พนักงานควรให้บริการที่ดี

ตาราง 7 ประเภทของสินค้าและพาหนะที่ผู้บุริโภค尼ยมใช้

ประเภทของสินค้า	ร้อยละ	พาหนะ	ร้อยละ
1.อาหารแห้ง	7	รถจักรยานยนต์	52
2.ของใช้ส่วนตัวและของใช้ในครัวเรือน	67	2.รถยนต์	32
3.อาหารแห้งและของใช้	24	3.รถรับจ้าง	8
4. อาหารสด, อาหารแห้งและของใช้	2	4. อื่นๆ	8
รวม	100		100

การวิเคราะห์ข้อมูลสังกัดว่าซึ่งดัน จะเห็นได้ว่าการที่ผู้บุริโภคไปซื้อสินค้าส่วนใหญ่ไปกับร้านที่ร้านค้าประเภทคนวิเนียนท์ไซร์ เมืองจากสะดวก ใกล้บ้านหรือที่ทำงาน มีสินค้าให้เลือกครบ

และตินก้ามีราคาถูกแล้ว ยังมีอิสานเหตุหนึ่งซึ่งมีความสำคัญเช่นเดียวกันคือ การให้บริการที่ดีแก่ผู้บริโภค (ตาราง 7) ไม่ว่าจะเป็นบริการด้านการให้คำแนะนำเกี่ยวกับตัวสินค้า การบริการโดยเพิ่มช่องเก็บเงินเพื่อความรวดเร็ว ตลอดจนการบริการที่จ้องครองให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภคที่ส่วนใหญ่นิยมเดินทางไปซื้อสินค้าด้วยรถจักรยานยนต์ และรถชนิด สําหรับประเภทของสินค้าที่ผู้บริโภคไปซื้อมากที่สุดคือ ของใช้ส่วนตัวและของใช้ในครัวเรือน โดยที่พฤติกรรมการซื้อสินค้าจะเป็นไปในลักษณะขาดเหลือมากกว่าการไปซื้อแบบจ่ายตลาด

ตาราง 8 จำนวนเงินที่ซื้อสินค้าโดยเฉลี่ยของผู้บริโภคตามความถี่ที่ซื้อ

ความถี่ของการซื้อ	จำนวนเงินที่ซื้อ	ร้อยละ
ทุกวัน	288	4
วันเว้นวัน	271	12
สัปดาห์ละครั้ง	340	39
สองสัปดาห์ต่อครั้ง	359	14
เดือนละครั้ง	740	26
ชั้นๆ (สัปดาห์ละ 2 ครั้ง)	348	5

ผู้บริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 39 ไปซื้อสินค้าสัปดาห์ละครั้ง โดยแต่ละครั้งจะใช้จ่ายประมาณ 340 บาท รองลงมาไปซื้อสินค้าเดือนละครั้ง ซึ่งในแต่ละครั้งจะใช้จ่ายมากถึง 740 บาท (ตาราง 8) นอกจากนี้ผู้บริโภคนางส่วนนิยมไปซื้อสินค้าสองสัปดาห์ต่อครั้ง วันเว้นวัน สัปดาห์ละ 2 ครั้ง และทุกวัน ตามส่วน อย่างไรก็ตามจำนวนเงินที่ใช้จ่ายในแต่ละครั้งจะไม่มีความสัมพันธ์ต่อความถี่ในการซื้อ

4.2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริโภคต่อการเปิดร้านค้าประเภทค่อนวิเนียนสโตร์เพิ่มขึ้น

จากการวิจัย ผู้วิจัยได้สำรวจความคิดเห็นของผู้บริโภคในเรื่องการเพิ่มร้านค้าประเภทค่อนวิเนียนสโตร์ ว่าผู้บริโภคต้องการร้านค้าประเภทนี้เพิ่มขึ้นหรือไม่ เพราะเหตุใด

ตาราง 9 ความคิดเห็นของผู้บริโภคที่มีต่อการเพิ่มร้านค้าประเภทอนามัยนิยนต์ໄหร็

เหตุผลที่ควรปิดเพิ่ม

- ทำให้ร้านเกิดการแข่งขัน มีการแข่งขันเทียบ ระหว่างร้านค้าๆ กันที่มีคุณภาพและราคาถูกลง
- ทำให้สะอาดและประทับใจด้วยความมากขึ้น
- จะได้เพียงพอที่จะเป็นจังหวัด
- ต้องการร้านที่ทันสมัยเหมือนในกรุงเทพฯ
- ร้านที่มีอยู่ในปัจจุบันยังไม่คีพอ
- จะได้มีทางเลือกในการซื้อมากขึ้น

เหตุผลที่ไม่ควรปิดเพิ่ม

- ร้านร้านร้านที่มีอยู่ปัจจุบันมากพอ แล้ว
- ทำให้ต้องใช้จ่ายเงินมากขึ้น

จากการวิเคราะห์และสังเกตการณ์ของผู้วิจัยพบว่า ในเขตเทศบาลเมืองหัวหินมีการปิดร้านค้าประเภทอนามัยนิยนต์ໄหร็ที่เป็นจำนวนมาก แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าไม่มีร้านค้าที่เป็นร้านที่มีแฟรนไชส์ เช่น เซเว่น-อีเลฟเว่นและ ผู้บริโภค 14% ไม่ต้องการให้ปิดร้านค้าประเภทอนามัยนิยนต์ໄหร็เพิ่มขึ้น สาเหตุเนื่องจากมีร้านประเภทนี้มากแล้ว แต่ส่วนใหญ่ 81% ต้องการให้ปิดเพิ่ม ผู้บริโภคส่วนที่เหลือไม่ตอบ สาเหตุที่ผู้บริโภคต้องการให้ปิดเพิ่มสามารถสรุปรวมได้ 3 สาเหตุใหญ่ๆ คือ

1. ผู้บริโภคที่ต้องการให้ปิดเพิ่มส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าจะได้มีทางเลือกเพิ่มขึ้น และแต่ละร้านจะได้มีการแข่งขันกันทั้งทางค่าน้ำยาบริการ, ราคา และสินค้า หมายถึงจะได้มีบริการที่ดีขึ้น ราคาน้ำยาถูกลงและมีสินค้าให้เลือกมากขึ้น สาเหตุที่ต้องการให้ปิดเพิ่มสินเนื่องมาจากร้านค้าที่มีอยู่ยังไม่คีพอ ต้องการให้มีร้านที่ทันสมัยและได้มาตรฐานเช่นเดียวกับในกรุงเทพมหานคร

2. ผู้บริโภคบางส่วนได้ให้เหตุผลว่า หากปิดเพิ่มมากๆ จะมีร้านค้าใกล้บ้านมากขึ้น ทำให้สะอาด ประทับใจเวลาในการไปซื้อ และจะได้ชื่อเวลาของใช้ที่ดีเป็นขาด

3. ผู้บริโภคส่วนที่เหลือให้เหตุผลเป็นอย่างอื่น เช่นควรปิดเพิ่ม เพราะจะได้มีเพียงพอที่จะประชากร และในอนาคตหัวหินจะเป็นจังหวัดควรมีร้านค้าปลีกที่ทันสมัยมากๆ

4.3 การวิเคราะห์ความต้องการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคในร้านค้าค่อนวีนิยนต์ໄหร็ที่ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ลดลงอย่างพหุแบบปกติ

จากการอบแนวความคิดของการวิจัยที่ได้เสนอไว้ในบทที่ 1 ผู้วิจัยได้นำตัวแปรต่างๆ ที่เป็นไว้ในแบบเข้าส่องมาทำการวิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุ และนำเสนอที่ได้เสนอไว้ในตาราง 10 ดังนี้

ตาราง 10 การวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบปัจจัยของความต้องการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค ที่ร้านค้าประเภทค่อนวีเนียนสโตร์

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (b)	t	Sig.t
ระยะทาง	-0.248	-1.510	.135
สมาชิกในครอบครัว	348.509	3.409	.004
รายได้	0.031	1.823	.072
ภูมิลำเนา	-1116.027	-2.433	.017
จำนวนบุตร	-128.812	-0.750	.456
กรรมสิทธิ์ในที่อาชีย	485.582	0.809	.421
กรรมสิทธิ์ในที่คิน	336.265	0.593	.555
คะแนนเครื่องใช้ในครัวเรือน	-0.963	-0.382	.704
กำลังที่	490.780	0.619	.538

$R^2 = 0.480$, SEE = 1728.074, F = 2.736, Signif F = .0107

จากการวิเคราะห์พบว่าในบรรดาตัวแปรอิสระทั้งหมด 8 ตัว ตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมีเพียง 2 ตัวเท่านั้นคือ ภูมิลำเนา และจำนวนสมาชิกในครอบครัวของผู้บุกริโภค ตัวแปรอิสระทั้ง 2 ตัวสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามได้ร้อยละ 48 และสมการที่ได้จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .0107

ดังนั้น ความต้องการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคในร้านค้าประเภทค่อนวีเนียนสโตร์ จะขึ้นอยู่กับจำนวนสมาชิกในครอบครัว และภูมิลำเนาของผู้บุกริโภค กด่าว่าที่อยู่เมืองจำนวนสมาชิกในครอบครัวมีเพิ่มขึ้น ทำให้ปริมาณความต้องการซื้อมีเพิ่มขึ้นตามและผู้ที่ซื้อสินค้าในร้านค้าประเภทค่อนวีเนียนสโตร์เป็นผู้ที่ไม่ได้มีภูมิลำเนาเดิม(ส่วนใหญ่เกิด)อยู่ในหัวหิน และปัจจุบันได้อาศัยอยู่ในเขตอำเภอหัวหิน

ตาราง 11 การแยกส่วนความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ประเภทของความสัมพันธ์	ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	
	Buy Birthplace	Buy Member
ก) ความสัมพันธ์ร่วมทั้งหมด	-.18	.27
ข) ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผล		
ข.1) สาเหตุทางตรง	-.26	.33
ข.2) สาเหตุทางอ้อม	.08	.00
เชิงสาเหตุทั้งหมด (ข.1+ข.2)	-.18	.33
ค) ความสัมพันธ์ไม่เชิงสาเหตุและผล (ก-ข)	.00	-.06

จากตาราง 11 จะเห็นได้ว่า ภูมิสำเนาเมืองทั้งหมดต่อปริมาณการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค เท่ากับ -.18 แบ่งเป็นผลเชิงสาเหตุทางตรง -.26 และผลทางอ้อมอีก .08 ซึ่งหมายความว่า เมื่อภูมิสำเนาเปลี่ยนค่าไปหนึ่งหน่วย ค่าเบี้ยงเบนมาตรฐานของปริมาณการซื้อสินค้าจะเปลี่ยนแปลงไป -.18 หน่วย สำหรับจำนวนสมาร์ทโฟนในครอบครัวนิผลทั้งหมดต่อการเปลี่ยนแปลงของปริมาณการซื้อสินค้าเท่ากับ 0.27 ซึ่งเป็นผลเชิงสาเหตุและผลทางตรง 0.33 ไม่มีผลทางอ้อม และนอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์ไม่ใช่เชิงสาเหตุและผลร่วมกับตัวแปรอีก -.06 ภูมิสำเนาแตะจำนวนสมาร์ทโฟนในครอบครัวอีก 0.25 ที่ร้อยละ 25.57

5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

● บทสรุป

ปัจจุบันความเจริญทางด้านเศรษฐกิจมีมากขึ้น ทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภคในการซื้อขายใช้สอย ผู้บริโภคนิยมซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคในร้านค้าปลีกทันสมัยมากขึ้น และรูปแบบหนึ่งของร้านค้าปลีกประเภทนี้คือ ร้านค้าประเภทコンビini หรือ (Convenient Store) ซึ่งเป็นร้านค้าที่มีการค้าแนวงานเป็นระบบ มีสินค้าให้เลือกมาก ระบบการจัดวางสินค้าดี สะดวกในการเดินทาง ตลอดจนการบริการที่ประทับใจ และเน้นการตอบต่อร้านค้าอย่างรวดเร็ว

จากผลการวิจัยพบว่าจำนวนสมาชิกในครอบครัว มีผลโดยตรงที่ทำให้ปริมาณการซื้อสินค้าของสูบบุหรี่มากเพิ่มขึ้น และปัจจุบันสูบบุหรี่ส่วนใหญ่ก็อาจถืออยู่ในเขตอาเภอหัวหิน อีกเมืองหนึ่งที่มีสถานะเดินทางไม่ได้ด้วยที่นี่ก็ตาม

● ผู้เช่านอนแทะ

เมื่อongจากในบริเวณพื้นที่ที่ทำการสำรวจคือ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ยังไม่มีร้านค้าประเภทค่อนน้ำมีอ่อนตัวหรือที่สมบูรณ์เด่นชัดแบบ เช่น 7-ELEVEN,AM-PM,SELBCT ฯลฯ แต่พฤติกรรมของสูบบุหรี่มากมีแนวโน้มที่จะนิยมซื้อสินค้าในร้านค้าประเภทนี้มากขึ้น ดังนั้นร้านค้าปลีกที่มีอยู่ในห้องถ่ายเอกสารบุหรี่และพัฒนาฐานแบบการดำเนินงานให้ทันสมัยเพื่อรองรับค่าเช่าของสูบบุหรี่มากที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป

บรรณาธิการ

“ก่อนวีเนียร์สโตร์ ร้านชำยุคใหม่ ท่าไม่มีดู?” มีเดีย 8 (พฤษภาคม 2535): 111-114.

อัตราษัย ดวงรัตนพันธ์. “การส่งเสริมการขายของร้านค้าปลีก.” คู่มือ 15 (ตุลาคม 2538): 75-77.

“ตามกระแสช่าว.” คติธรรม 6 (พฤษภาคม 2531): 52-53.

สงจัง ล้านศิริ. พฤติกรรมผู้บริโภคทางการค้า. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2524.

บูรพา ชินพิกาล. “FAST STORE.” คู่มือ 14 (กรกฎาคม 2537): 101-104.

ฝ่ายวิจัยตลาด ห้างสรรพสินค้าโรบินสัน. การวิจัยเชิงธุรกิจศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภค, 2533.

พีรศิลป์ สุคณกิจ. “อาชญากรรมของธุรกิจค้าปลีก.” คู่มือ 15 (กรกฎาคม 2538): 66-68.

พีรศิลป์ สุคณกิจ. “ห้านานค้าปลีกใหม่ในติงกิโปร์.” คู่มือ 15 (เมษายน 2538): 78-84.

ไพบูลย์ คงสุวรรณ. “การจัดการสมัยใหม่กับการพัฒนาค้าปลีกธุรกิจ.” คู่มือ 15 (สิงหาคม 2538): 85-88.

วิวัฒน์ ใจดีเตชะกัลล์. เศรษฐศาสตร์ผู้บริโภค. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2524.

“ศึกษาวีเนียร์สโตร์เคื่องขยายแหนวยกรอบ.” คติธรรม 9 (ตุลาคม 2534): 145-146.

ศิริพร สมบูรณ์บูรพา (บรรณาธิการ). วัฒนธรรมการบริโภคแนวคิด และการวิเคราะห์. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเกริก, 2538.

Martineau , P.D. Motivation in Advertising . New York: McGrawHill , 1957.

Martineau , P.D. "Social Classes and Spending Behavior," Journal of Marketing.
Vol.23 (October 1958). pp. 121-130.